

מרכז חת לחקר התחרות והרגולציה

נובמבר 2020

קול קורא למימון מחקרים בנושא: **שלטון מקומי**

תכלית השלטון המקומי היא לדאוג לרווחת התושבים שנמצאים בתחום שיפוטו. בישראל מוכרות צורות שונות של שלטון מקומי: עיריות; מועצות מקומיות (ההבחנה תלויה בכמות התושבים בתחום השיפוט); מועצות אזוריות - גוף שלטוני החולש על קבוצת ישובים; ומועצות תעשייתיות הכוללת בשטחן מפעלי תעשייה בלבד.¹ העיריות, המועצות המקומיות והמועצות האזוריות נבדלות זו מזו במשאבים כלכליים ואנושיים.² במישור החקיקתי, חוק העיריות העות'מני משנת 1877 היווה את המסגרת החוקית הראשונה שעיינה את סמכויות השלטון המקומי. לאחריו נחקקו פקודת המועצות המקומיות ופקודת העיריות אשר עם קום המדינה אומצו בנוסח חדש. פעולות השלטון המקומי מוסדרות גם באמצעות צווים החתומים על ידי שר הפנים: צו המועצות המקומיות התשי"א-1950, וצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958. מדובר במסגרת חקיקה ארכאית הנשענת על פקודות מנדטוריות.

גורמים שונים עשויים להשפיע על טיב היחסים בין השלטון המקומי לשלטון המרכזי, ובתוך כך לאומיים, דמוגרפיים ופוליטיים.³ השלטון המקומי מקבל תקציבים לפעילותו מהשלטון המרכזי, אך נעזר גם במקורות הכנסה עצמיים.⁴ יחסי הכוחות בין השלטון המרכזי לשלטון המקומי מעוררים את המתח שבין ריכוזיות לביזור ובין סולידריות לאומית להתנהלות אוטונומית במרחב המקומי.⁵ ברמה עולמית, אנו עדים לתהליכים מורכבים של גלובליזציה לצד לוקליזציה ולאומיות, ואלה משפיעים גם על ישראל. משבר הקורונה מחדד את שאלת היחסים שבין השלטון המקומי לאזרחים, ומאתגר את חלוקת הסמכויות בין השלטון המרכזי למקומי.

אנו מזמינים חוקרות וחוקרים להגיש הצעות מחקר בשורת נושאים: מבנה השלטון המקומי לרבות המועצות הנבחרות הפועלות בהתנדבות; סמכויות וחלוקת תפקידים בין השלטון המקומי לשלטון המרכזי בכלל ובעת משבר בפרט וזאת במנעד רחב של תחומים לרבות חינוך, תחבורה, תכנון הבנייה המרחבי, ניהול היבטי סביבה, ניהול השירותים החברתיים ושירותי הרווחה, שירותי הבריאות ועוד; מודל תקצוב ומקומו של השלטון המקומי בניהול תקציבים לרבות גביית מסים וחלוקת משאבים; תהליכי קבלת החלטות בשלטון המקומי, מעורבות אזרחית ושיתוף תושבים בקבלת החלטות, לצד שת"פ בין רשויות מקומיות; ייצוג הולם של מגזרים שונים ונשים בשלטון המקומי;

¹ נעמי היימן-רשי, "שינויים במעמדו של השלטון המקומי" פרלמנט 60 (המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2008).
² פרלה אייזנקנג-קנה, **שלטון מרכזי ושלטון מקומי: פסיפס מגוון של יחסים** (2005).
³ גדליה אורבך, "יחסי שלטון מרכזי ומקומי בישראל בראי קרוואנים ומגורונים, 1990-1992" **מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות** 14 (יוני, 2001).
⁴ ישי בלנק, "מקומו של המקומי": משפט השלטון המקומי, ביזור ואי-שוויון מרחבי בישראל" **משפטים** לד(2) 197, 197 (תשס"ד).
⁵ אלון רובינשטיין, **רשויות המקומיות: בעיות מרכזיות וחלופות לפתרון** 6 (הכנסת, מרכז מחקר ומידע, 2004); עמיחי כהן "יחסי אהבה שנאה? – בין השלטון המרכזי למקומי" **פרלמנט** 82 (המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2018).

מרכז רנה ומאיר חת לחקר התחרות והרגולציה, המסלול האקדמי – המכללה לחינהל

טלפון: 03-9634104 | דוא"ל המרכז: hethcenter@colman.ac.il

רח' אלי ויזל 2, ראשון לציון | בקרו אותנו באתר: www.colman.ac.il/heth_center

עמוד הפייסבוק: <https://www.facebook.com/hethcenter>

ניצול משאבים מקומיים כגון פארקים, חופי ים, ומתקנים ציבוריים; סוגיות של אכיפה, פיקוח ובקרה על פעילותן של רשויות מקומיות.

על המחקר להיות רלוונטי למשק הישראלי ויש לגבש בסופו המלצות למדיניות. שני הקריטריונים העיקריים לבחירה הם מצוינות מחקרית ותרומה למדינת ישראל. הצעות המחקר תובאנה לשיפוט במרכז חת. המרכז שומר על שיקול דעתו לאשר או לדחות הצעה. המחקרים הממומנים יתפרסמו בכרך ייעודי של כתב העת "מחקרי רגולציה" - כתב עת אקדמי אינטרדיסציפלינרי המפורסם על ידי מרכז חת.

מבנה הצעת המחקר: הצעת המחקר (עד 5 עמודים) תכלול:

- כותרת המחקר
- תיאור כללי של הבעיה/הנושא
- רקע מדעי/ספרותי, קשר לספרות מקצועית קיימת ותרומה למחקרים קיימים
- מטרת המחקר – מטרה ראשית ומטרות משנה
- השערות העבודה (עבור מחקרים איכותניים מובהקים ניתן לדלג על סעיף זה)
- סוג המחקר ושיטות איסוף הנתונים
- שיטות עיבוד הנתונים
- תרומת המחקר
  - ייחודיות המחקר – מידת החידוש והמקוריות
  - רלוונטיות המחקר – מידת הרלוונטיות לישראל
  - המלצות אפשריות למקבלי ההחלטות ותרומה לגיבוש המדיניות בתחום
- אבני דרך ולוח זמנים מתוכנן
- סעיפי הוצאות מתוכננות

פרטי החוקרים/ות: יש לצרף קורות חיים של מגישי/ות ההצעה ורשימת פרסומים.

מסגרת הזמן: עבודת המחקר הסופית תוגש לא יאוחר מ-12 חודשים מיום מסירת ההודעה על בחירת ההצעה.

דו"ח התקדמות יוגש לאחר 4 חודשים מיום מסירת ההודעה על בחירת ההצעה;

טיוטה מתקדמת תוגש 4 חודשים לאחר מכן;

לפי שיקול דעתו של מרכז חת ייערך מפגש ביניים וכן יום עיון במכללה למינהל בראשלי"צ להצגת עיקרי המחקר על ידי החוקרים/ות;

בתום 12 חודשים מיום מסירת ההודעה על בחירת ההצעה, תוגש **עבודת המחקר הסופית** (ללא תלות בקיומו של יום העיון);

החוקרים/ות יוזמנו להרצות בנושא המחקר לפי שיקול דעתו של מרכז חת.

דגשים טכניים להגשת עבודת המחקר הסופית (המאמר):

- המאמרים יוגשו בשפה העברית.

מרכז רנה ומאיר חת לחקר התחרות והרגולציה, המסלול האקדמי – המכללה למינהל

טלפון: 03-9634104 | דוא"ל המרכז: hethcenter@colman.ac.il

רח' אלי ויזל 2, ראשון לציון | בקרו אותנו באתר: www.colman.ac.il/heth_center

עמוד הפייסבוק: <https://www.facebook.com/hethcenter>

- סוג הקובץ : Word.
- ההפניה למקורות תבצע לפי כללי האזכור האחד (ראו : <https://www.tau.ac.il/law/izkur.html>).
- יש לצרף תקציר בעברית ובאנגלית.

המאמרים יועברו לשיפוט אקדמי אנונימי כמקובל בכתבי עת שפיטים. החוקרים/ות מתחייבים/ות לשתף פעולה בכל הקשור לתיקונים שיידרשו בהתאם להערות. העבודה תפורסם לפי שיקול דעתו של מרכז חת באתר המרכז וכן בכתב העת מחקרי רגולציה. מרכז חת מעודד את החוקרים/ות להציע את המחקר לפרסום באנגלית בכתבי עת בעולם, בציון שמו של מרכז חת כגורם מממן.

תשלום : עבור המחקר יינתן לחוקרים/ות מענק בטווח שבין 15–30 אלף ש"ח לפי שיקול דעתו של מרכז חת וכתלות בטיב המחקר (תיאורטי, אמפירי, כמותני, איכותני), בהיקף המחקר ובתרומתו. סכום המענק יודע למציעים/ות בד בבד עם מסירת ההודעה על קבלת הצעת המחקר. סכום זה מגלם בתוכו כל מס שיחול מכל סיבה שהיא. היה ועל ההצעה יחתמו מספר חוקרים/ות, המענק יחולק ביניהם/ן. התשלום יבוצע לרשות המחקר במוסד האקדמי בו מועסק החוקר. חוקר עצמאי יידרש להציג אסמכתאות לכיסוי הוצאות מחקר בשיעור 75% מסכום המענק. המענק יועבר בשתי פעימות כדלקמן :

3

תשלום ראשון (50% מהסכום) ישולם תוך 60 ימים מהטמעת ההערות לטיוטה המתקדמת. תשלום שני (50% מהסכום) ישולם תוך 60 ימים לאחר שהכותב/ת יטמיע את הערות הצוות האקדמי של מרכז חת ואת הערות השיפוט האקדמי החיצוני לעבודת המחקר הסופית (המאמר).

את הצעות המחקר יש להגיש **עד לתאריך 15.12.2020**.
הצעות מחקר וקורות חיים יש לשלוח למרכז חת לחקר התחרות והרגולציה, דוא"ל hethcenter@colman.ac.il

בברכה

השופטת בדימוס ד"ר איריס סורוקר, מנהלת